

Poznámky pre učiteľa

13. novembra 2026

(Text preložený pomocou automatického prekladača)

Časť I: Prehľad

Časť I: Prehľad

Kľúčový text: 1Kor 10,11

Hlavné zameranie štúdia: 4Moj 13,26–30; Jer 36,20–26; 2Kron 36,15.16; Mat 23,30–35; 1Kor 10,6–12.

Úvod

Úvod

Doterajšie lekcie tohto štvrťroka sa zameriavali na to, ako prorok prijímal a odovzdával Božie posolstvá. Lekcia tohto týždňa sa sústreďí na to, ako biblické publikum reagovalo na prorokovo posolstvo. Žiaľ, prorocké posolstvo bolo častejšie odmietané ako prijímané. Tieto správy boli zaznamenané pre naše napomenutie a povzbudenie, aby sme sa poučili z rovnakých chýb a vyvarovali sa ich. Táto lekcia môže pomôcť položiť základ pre pochopenie prijatia aj odmietnutia prorockej služby Ellen G. Whiteovej.

Časť II: Komentár

Časť II: Komentár

1. Biblickí proroci boli nepopulárni, pretože ich posolstvá boli nepopulárne.

V priebehu dejín čelili Boží proroci nepriateľstvu, odmietaniu a dokonca aj násiliu zo strany ľudí, ku ktorých vedeniu boli poslaní. Napríklad Mojžiš znášal neustály odpor zo strany Izraelitov, ktorí ho vinili zo svojich útrap na púšti (4Moj 14,4–11). Podobne boli opakovane ignorované a zosmiešňované varovania proroka Jeremiáša; kráľ Jójakím zašiel tak ďaleko, že spálil prorokov zvitok, aby umlčal Božie posolstvo (Jer 36,20–26). „Proroci neboli abstraktní filozofi zaoberajúci sa ezoterickými témami vzdialenými od reality každodenného života. Vyzývali ľudí, aby odmietli populárne náboženstvo, konali spravodlivo a vkladali svoju dôveru v Boha a nie do svojich spoločenských kontaktov a zdrojov. Nepopulárne posolstvo, žiaľ, často vedie k nepopulárnemu poslovi.“ — Eric J. Tully, *Reading the Prophets as Christian Scripture: A Literary, Canonical, and Theological Introduction*, s. 111.

Tento vzorec odmietania pokračoval celými dejinami Izraela (2Kron 36,15.16; Mat 23,34–37). Dokonca aj Ježiš, konečný a najvyšší Prorok, bol opovrhovaný a ukrižovaný. Odpor voči Božím poslom odhaľuje ľudskú tendenciu odmietať nepríjemné pravdy; Boh však vo svojom milosrdenstve neprestával posilať prorokov, aby volal svoj ľud k pokániu. Ich

neobľúbenosť nijako nezmenšovala pravdivosť ich posolstva — iba podčiarkovala zápas ľudstva podriaďiť sa Božej vôli.

2. Biblické správy o odmietnutí prorockého posolstva boli dané preto, aby sme sa z nich poučili a vyhli sa chybám otcov.

V 1. Korinťanom 10,6–12 Pavol varuje korintských veriacich pred opakovaním chýb Izraela na púšti. Dejiny Izraela používa ako príklad toho, ako Boží ľud napriek tomu, že zakúšal Jeho požehnania, prepadol modloslužbe, smilstvu, pokúšaniam Boha a reptaniu — teda konaniu, ktoré viedlo k tomu, že sa dostal pod súd. Pavol zdôrazňuje, že tieto udalosti slúžia ako varovanie pre veriacich, a naliehavo ich vyzýva, aby zostali verní a nedomnievali sa, že sú voči pádu imúnny. Uzatvára varovaním: kto si myslí, že stojí, nech si dáva pozor, aby nepadol, čím zdôrazňuje potrebu pokory, bdelosti a spoliehania sa na Boha pre zachovanie vernosti.

Keď Pavol povedal, že tieto veci boli napísané na naše napomenutie, „ktorých zastihol koniec vekov“ (1Kor 10,11), mal na mysli, že veriaci v jeho dobe — a v širšom zmysle všetci kresťania — žijú v rozhodujúcej ére dejín spásy, počas ktorej minulé Božie konanie s Jeho ľudom slúži ako naliehavé ponaučenie pre prítomnosť. Vyvrcholenie Božieho plánu skrze Krista odštartovalo záverečnú fázu pred Jeho konečným naplnením, vďaka čomu sú tieto varovania obzvlášť aktuálne. Pavol volá po bdelosti, vernosti a spoliehaní sa na Boha a pripomína nám, že s ohľadom na nadchádzajúce završenie Božieho kráľovstva nesieme zodpovednosť za to, ako reagujeme na ponaučenia z minulosti.

3. Ellen G. Whiteová zažila odmietnutie svojich prorockých posolstiev rovnako ako biblickí proroci, no podobne ako oni zostala neochvejná.

Počas svojej prorockej služby pre Cirkev adventistov siedmeho dňa čelila Ellen G. Whiteová opakovanému odporu. Od mnohých vnútri cirkvi zažila priame odmietnutie svojich posolstiev, prekrúcanie jasného zmyslu jej svedectiev i konanie tých, ktorí „spochybňovali svedectvá, hľadali na nich chyby a snažili sa odvrátiť ľud od ich vplyvu.“ — Ellen G. Whiteová, *Vybrané posolstvá*, 1. kniha, s. 45.

Od prvých dní jej prorockej služby mnohí jednotlivci opustili cirkev a začali organizovaný odpor proti jej dielu. V roku 1868 opísal Uriah Smith po zhrnutí pozitívneho prínosu prorockej služby Ellen G. Whiteovej útoky na jej videnia a svedectvá do toho času takto: „Napriek celej tejto prehliadke dobrého ovocia, ktoré sú [videnia a svedectvá] schopné predložiť, pri všetkej tejto nevine voči akémukoľvek obvineniu zo zla, ktoré by proti nim mohlo byť vznesené, sa všade stretávajú s najzatvrdnutejším odporom. Sú predmetom najzaslepanejšej predpojatosti, najintenzívnejšej nenávisti a najzhubnejšej horkosti. Ľudia sveta a formálni vyznávači všetkých denominácií sa spájajú v jednom všeobecnom pokriku hanobenia a urážok. Mnohí prejdú veľký kus cesty len preto, aby im zasadili bezdôvodnú a zlomyseľnú ranu.“ — Uriah Smith, *The Visions of Mrs. E. G. White: Manifestation of Spiritual Gifts According to the Scriptures* (Battle Creek, MI: Seventh-day Adventist Publishing, 1868), s. 8.

V roku 1883 potvrdila Ellen G. Whiteová Smithove slová svojím svedectvom: „Od začiatku môjho diela ma prenasledovala nenávisť, výčitky a lži. Nízke obvinenia a ohováračské

správy boli chamtivo zbierané a naširoko šírené vzbúrencami, formalistami a fanatikmi... Tento boj trvá už takmer štyridsať rokov.“ — *Vybrané posolstvá*, 1. kniha, s. 69.

Dudley M. Canright, dlhoročný kazateľ adventistov siedmeho dňa, opustil cirkev v roku 1887 a počas zvyšných 30 rokov svojho života viedol agresívnu kampaň proti jej učeniu, pričom urobil Ellen G. Whiteovú hlavným terčom svojich útokov vo svojej knihe *Life of Mrs. E. G. White, Seventh-day Adventist Prophet: Her False Claims Refuted* (Salt Lake City: Sterling Press, 1998; Cincinnati: Standard Publishing, 1919).

Canrightov vplyv na kritikov adventizmu siedmeho dňa a Ellen G. Whiteovej bol hlboký a formoval odpor až do 21. storočia. Jeho knihy zostali v obehu aj po jeho smrti a evanjelikálni kritici ich v celej prvej polovici dvadsiateho storočia používali na to, aby adventizmus siedmeho dňa označovali za sektu. V 70. rokoch 20. storočia sa Canrightov vplyv objavil v akademických kritikách, ktoré opakovali jeho skoršie obvinenia z plagiátorstva. Koncom 90. rokov sa kritika Ellen G. Whiteovej rozšírila po celom svete prostredníctvom internetu, vďaka ktorému sa Canrightova kniha *Life of Mrs. E. G. White* stala široko dostupnou. Canrightove diela zostávajú vplyvné aj dnes, sú voľne dostupné online aj v dotlačiach, čo zaisťuje, že jeho vplyv pretrváva v súčasných debatách. (Podrobnejšie o Canrightovi pozri Jud Lake, *Ellen White Under Fire*, s. 45–84.)

V roku 1906 sa Ellen G. Whiteová zamyslela nad budúcnosťou kritických útokov proti svojej osobe: „Očakávam, že svetu bude predložený dlhý zoznam nepravdivých tvrdení a že lož za lžou a prekrútenie za prekrútením, ktoré satan vyvolal v mysliach jednotlivcov, budú niektorými prijaté ako pravda. Ja však svoj prípad zverujem do rúk Božích a tí, ktorí poznajú moju životnú prax, neuveria lžiam, ktoré sa šíria.“ — *Vybrané posolstvá*, 3. kniha, s. 352.

Vo svojej vyššie spomenutej knihe odpovedal Uriah Smith kritikom Ellen G. Whiteovej tým, že poukázal na štvornásobné ovocie jej prorockej služby v cirkvi. Vysvetlil, že prorocká služba Ellen G. Whiteovej priniesla štyri kľúčové ovocie. Po prvé zachováva najvyššie morálne štandardy, odhaľuje hriech, varuje pred satanovými klamstvami a zabraňuje fanatizmu. Jej spisy odhaľovali skryté nepravosti, chránili vec pravdy a inšpirovali k väčšiemu zasväteniu Bohu a k svätosti srdca. Po druhé vedú ľudí ku Kristovi, ukazujú na Neho ako na jediného Spasiteľa a vyzývajú veriace, aby nasledovali Jeho svätý príklad. Po tretie smerujú čitateľov k Biblii, potvrdzujú ju ako inšpirované Božie slovo a nabádajú k jej usilovnému štúdiu ako k pravidlu viery a života. A napokon prinášajú útechu a silu, povzbudzujú slabých, pozdvihujú sklúčených a vnášajú jasno do zmätku. Jej spisy dôsledne podporujú spravodlivosť, nikdy neschvaľujú zlo ani neznižujú morálne štandardy. Nikto, kto sa nimi riadi, nebol zvedený k hriechu, a vždy inšpirujú k väčšej vernosti a oddanosti Bohu (pozri Uriah Smith, *The Visions of Mrs. E. G. White*, s. 6–8). Tieto štyri ovocie sa prejavovali počas celej prorockej služby sestry Whiteovej až do jej smrti v roku 1915.

Rovnako ako biblickí proroci pred ňou, aj Ellen G. Whiteová teda zažila svoj diel osobných útokov a odmietania svojej prorockej služby. Jej odkaz však zostal neochvejný — vtedy rovnako ako dnes!

Časť III: Praktická aplikácia

Časť III: Praktická aplikácia

Nasledujúce otázky pre praktickú aplikáciu čerpajúce z vyššie uvedeného komentára sú ponúkané na obohatenie vašej diskusie v triede sobotnej školy. Vyberte z nich a z otázok v lekcii tie, ktoré najlepšie zapoja vašu triedu do zmysluplného uvažovania.

1. Prečo sa ľudia bránia Božím posolstvám, keď tieto posolstvá spochybňujú ich názory alebo konanie? Ako si môžeme zaistiť, aby sme neurobili rovnakú chybu?
2. Mojžiš, Jeremiáš aj ďalší proroci čelili odmietnutiu a nepriateľstvu. Ako by sme mali reagovať, keď sa pri zdieľaní Božej pravdy stretneme s odporom?
3. Ježiš, konečný a najvyšší Prorok, bol opovrhovaný a ukrižovaný. Ako nás Jeho skúsenosť povzbudzuje, aby sme zostali verní aj napriek ťažkostiam?
4. V 1. Korintťanom 10,6–12 Pavol varuje, že by sme sa mali poučiť zo zlyhaní Izraela. Aké konkrétne ponaučenia z ich zlyhaní môžeme uplatniť vo svojom dnešnom živote?
5. Ako môžeme zostať pokorní a bdelí, aby sme nerobili rovnaké chyby ako minulé generácie?
6. Ako nám štúdium dejín pomáha rozpoznať pokušenie ku kompromisom vo viere a odolať mu?
7. Podobne ako biblickí proroci pred ňou, aj Ellen G. Whiteová čelila odmietnutiu. Ako by sme mali reagovať, keď je Božie vedenie kritizované alebo nepochopené?
8. Ako by mali tí, ktorí si vysoko vážia prorockú službu Ellen G. Whiteovej, reagovať na agresívnu a nepriateľskú kampaň vedenú proti nej na YouTube a prostredníctvom iných platforiem?
9. Aké zdroje možno použiť na nájdenie poučených a vieru posilňujúcich odpovedí na obvinenia zo strany kritikov Ellen G. Whiteovej?
10. Aké ponaučenia si môžeme vziať z neochvejnosti Ellen G. Whiteovej tvárou v tvár odporu?
11. Uriah Smith opísal štyri kľúčové ovocie služby Ellen G. Whiteovej (morálne štandardy, vedenie ku Kristovi, potvrdzovanie Biblie a poskytovanie povzbudení). Ktorá z týchto zložiek má dnes najväčší vplyv na vašu vieru?